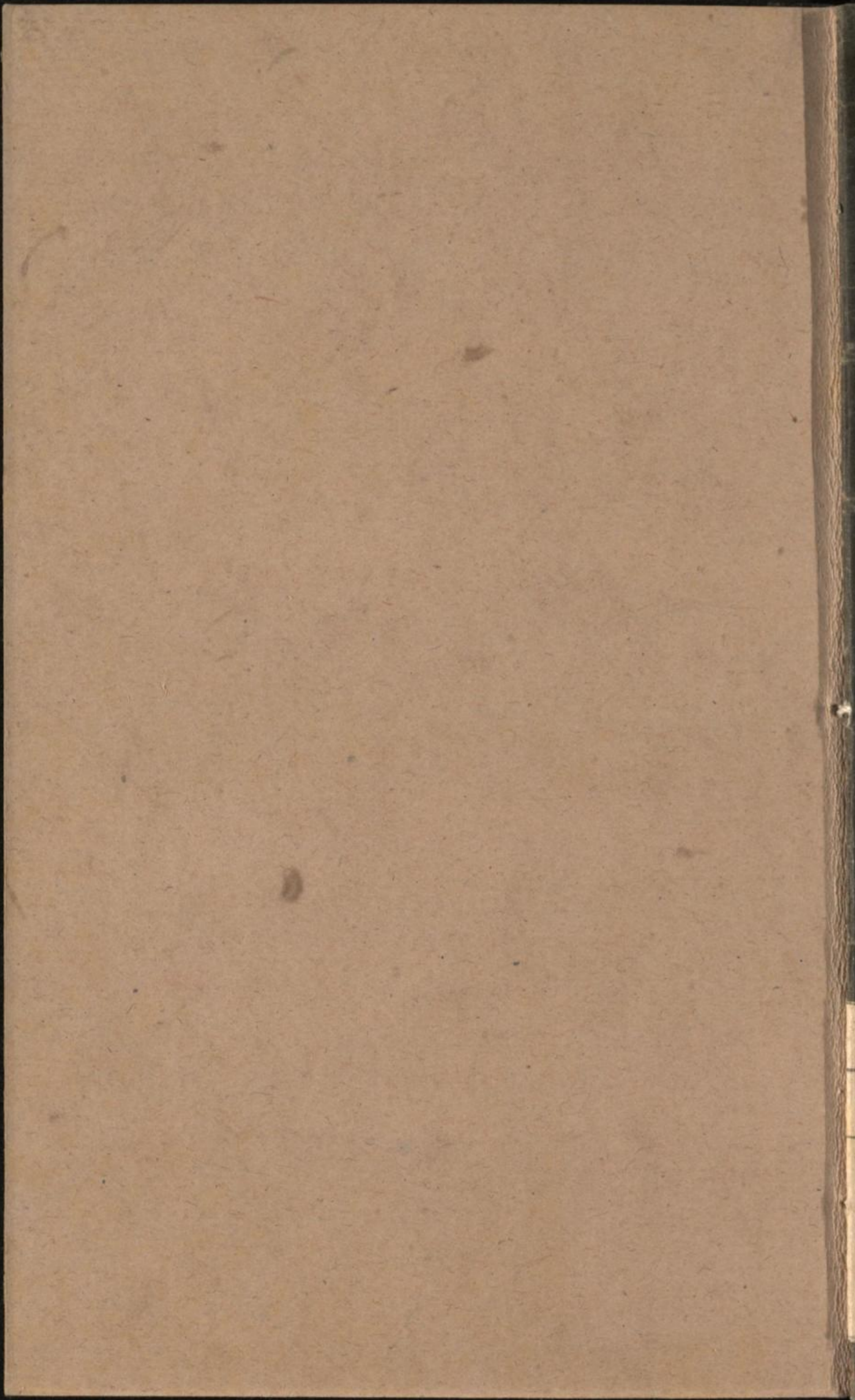

2/8

888

Cisto: 116.

115.

Dze ma ton Kscheszijan we jennym Sswjeczi,
kiz jemu wele Sleho pokazje, swoje Wukho-
wanje, pytacz?

Priedowanje

na Nedzelu Septuagesimã

aby na Nedzelu po tym srudnym Podawku,

dzejj ton Mordar

Michal Wernar s Komorowa

psches Mecz wot Žiwjenja k Ssmerczi sudženy bu.

Djerjane wot

R. S a t t a ň a

Duchomneho we Neswacjidi.

2/8 - 888

M.S.

2/8

888

W Budeschini
žane pola Ernst Gottlob Monse.

1836.

22 XII P.-616

Prawy we twojich Ssudzenjach a newufljedzomny
we twojich Puczach dasch ty nam dzenſa ktebi ſo pſchi-
bližowacž, ty wjecznje Mudry a ſamlutki Sswjaty,
ſo by ta tyſchena a wurudžena Wutroba we twojej
Bliskofzi ſo ſaſo wofſchewila a na tym kraſnym
Sswjetli teho Žiwjenja ſo ſnoweho ſradowala. Teje
Ssmerczje ſymne Stroženja bjechu nas ſajale jako
tamna ſNjehom wobcžežena Łowa wot teho Czjela
ſo dźjeleſche, kiž ktemu ſtworene, twojeho Ducha
Tempyl bncž, k Wobndlenju a k Hospodzi teho Njeha
bu. Božo, ſchto je ton Ssyn teho Procha, dnž won
ſtwojim Snamenjom to cžeſne Meno teho Czloweka a
Kſcheſzjana wot ſo cžiſne? — jako bludny ſpeczi
won ſo pſhecziwo twojim najſweczischim Sakonjam,
hacž won tu teho Blisheho Mjer, Sbozje a Žiwjenje
morjazu Brojn ſam pſhecziwo ſebi wobroczi a we
ſrudnym Saſlepenju ſo ſam ſkaſy. Ale „tak da-
loko a niz dalje!“ — pſchiwołaſch ty wſchitkim,
kiž twoje Kaſnje hanja, dnž je polna a natłoczena
ta Mjera jich Skutkow. Kneže a Wotze naſcheho Ži-
wenja! dai ſo pſchi prjenej Krocželi na rumnej Droſy
teho Skażenja kojžda Noha ſo by ſaſo wobrocžila
ſBojoſzju pſched twojim wſchitko widžazym Wokom;
pſched tobu Czjemnoſz cžjemna neje a Nož
ſwjeczi ſo jako Džen. Tebe pſched Wocžomaj,

Krysta we Wutrobi a stwojim Duchom stowarscheni
we slym Czasy dobydzemy, Nepsheczelow pschewi-
nemy! Hamen.

Schtož tausent Woczi su widžite a wot czehož
tausent Zasyki su ryczeli we tych sajndženyh Dnjach, —
to napelni tež nam hišcže dženska tu Wutrobu, dnž
my we Sswjatnizy nascheho Boha so smy sejšchli, so
bychmy teho najstraschnischeho Podawka so dopomnili,
kotrehož Sswjetkojo jich wele bes wami su byli. —
Za bes Winy pscheljata Krej teho Bratra, kotraž
kNebesam wo Weczenje wołasche je sřednana, to Ža-
danje Božeho Pišma: „Schtuž cžlowsku Krej
pscheliwa, teho Krej dyrbi sa so pscheljata
bydž!“ — bu dopelnene, jako we Wokomiknenju teje
Strachoty pod Mecžom teje so weczajeje Prawdoszje
to kžude Žiwenje — hewak tych Nebesow najkrafnišchi
Dar, — we Połozny swojich Dnjow wudychny ton,
pschi kotrehož Narodzi drje tež tych Starschich ponižny
Džak kThronej teje wječneje Łuboszje so horje posbježe.
Ach to Ssłowo teho Džaka by jim na Zasyku semrjeło,
dy bychu sebi pomyslicž moli, kžakemu nesbožomnemu
Džjeszju woni to Žiwenje dali bjechu. — Ale tež jeho
bjesche teho Stworiczela wschekomozny Łoř do Žiwenja
wołak, steho Žiwenja wohn tonlej Łoř jeho newołasche;
tež won mjejesche džjelacz tak dolho hacž Džen sa njeho
bjesche, tež won dyrbesche to jemu pschipołasane Mjesto
we Njadzi tych Žiwnych tak dolho sČzeszju wobkhowacz
pytacž, hacž ton nebeski Hospodar swojeho Sastojnika
knemu nepořla stej Porucznoszju: „Sawołaj Džje-
laczerja a daj jemu tu Sdu!“ — kRwju pak
womasa won we besbožnym Saslepenju ton Pucz, po
kotrymž we Sswjatoszi a Prawdoszi kžodžicz won po-
wołany bje, tehodla žadasche teho Sakonja surowny

Łoſ tejſ jeho Krej, ſo by ſroſaznymi a ſnewuhaſchli-
wymi Piſmnikami pſchichodnym Narodam tu Wuczbu
do Wutrobny ſapiſał: „tym Prawym żadnym
ſakon daty neje, ale tym Nepoſłu-
ſchnym, tym Beſbożnym, tym Kjeſchnikam
a Mordarjam!“

Sdobnje drje praſcha ſo Koſſodny, kiſ wutrobny
Dſjel bere na teho Człoweſtwa Sbozu a wjernym
Derjehiczu: Kaſ je wono moſno, ſo Człowekojo po
Bożej Podomnoſzi ſtworeni, kotrychſ Duch wſchjednje
doſtane Sſwjetſenje wot Bożeho Ducha, ſo jeho Dſjeczi
ſu, taſ zylje ſwojeho woſoſkeho Powołanja we Kry-
ſtuſu Jeſuſu ſapomnicſ moſa, ſo ſteho ſiwenja wohn
wuſtorczeni a kaſſ ſnile ſtomny porubani budſa, ſo bychu
Semju dalje neſadſſjełali, ſo woni ſadławej Sſmerczi
podaczi bycz dnyrbja, dokełſ teho ſiwenja woſebny Dar
cſezicſ a woſoko doſſ ſebi waſicſ newedſa? Dny budſe
ton Czafſ pſchindſ na Semi, ton wot wſchitkich Do-
brnych a Sprawnych wutrobnje ſadany Czafſ, ſo budſe
to Człoweſtwo taſ ſłobodne wot tych Sſynczow a
Putow teho Kjecha, ſo Swjaſki a Neczaſny we Hajnbny
połnym Jaſtwi ſa toſamo wjaſny treba nebudſa, ſo ton
Necſ teje Prawdoſſje na wjecſne we ſwojich Moſznach
tſjaſny woſtacz budſe? — Ach te Podawki teho ſajn-
dſzeneho ſjeta we naſchim wotſnym Kraju, kaſſ ton
ſrudny Podawek pſchi Spoczatku njeſiſcheho ſjeta we
naſchej Woſadzi, dadſa nam te ſrudne Pſcheſwjetſenje:
ſo tonlej Czafſ hiſcſcſe pſchezo pſchiſchoł neje, a
ſo Hoſeaſowa Skorſba hiſcſcſe temu dſzenſniſchemu
Narodej płaczi: „Boha Hanenje, Kſſje a Mor-
dowanie a Kranenje a Mandſelſtwa Łamanje
jara moſnje pſchibnywaju a pſchindſe jene
Krejſpſchelecſje ſa druhim!“ —

„Zola pak žane Nesbožo neje we Mjeszi, kotrež by ton Knes necžinił?“ — telej Ssłowo sастarskeje Mudroszje, sjenoczene snaschim dženšnischim prjotkpišannym Textom nech naschu Skoržbu dopokasuje na: „te Wukhowanje, kotrež ton Kšesčizijan pytacž ma we jennym Sswjeczi kiž jemu tał wele Słeho pokazje!“ Ktebi pak, kiž ty šy nasche Wukhowanje stajnje a pschezo, kwatamy my ponižnje sdychujo, so by nam ty pod Klotkom twojich Kšidlow derje dał bydlieč, we slym Čzasu nas pschikrywał a psched Čzerta Zebanjom a žefnoszju nas sakhował. Wo to prošemy my tebe we czichej Modlitwi teho Wotzenascha.

Szenje Ssw. Łukascha 5, 16.

Kał won we jennym Sswjeczi žiwy bjesche, kiž tał wele Słeho jemu pokasa, wot teho bjesche ton Sbožnik Jesuš Krynstuš šo smolom pschewjetšil, jako won bes tych Čłowekow stupi a snimi wokółohodžieč poča. Skradžu a sjawnje džielachu jeho Pschecziwnizy na to, kał bychu to dobre Ssynjo, kotrež won wušywacž pschischoł bjesche, hižom pschi jeho Sesthadženju wukorenieč a wo tu Čzesz jeho sšebacž moli, so won temu we tych Swjastkach teho Kjecha a Włuda jatemu Čłowestwu jedny renišchi a ljepschi Čzas pschinesł bjesche. Swotewrenej a žuboszje polnej Wutrobu stupi won tym Čłowekam, šwojim Bratram schudžom napschecziwo, Mady a Wodacža polny, tež pschecziwo šwojim Nepscheczalam, chžysche won wošebe jim jich Woczi wotewrieč, so bychu sposnali, kał won jich najprjotzy pytacž a sbožnych czinieč chžysche. Ale po-darmo! — woni nesesnachu jeho a storczichu jeho husto nelubosnje a nešmilnje wot šo.

Kak łoboko nedyrbische ton bojski Mischtyr tehodla
 so franeny saczucz we jennym Sswjeczi, dzejz won a
 jeho Skutk tak zylje pscheposnaty bu a žadny Džiw
 tehodla, so won, tak husto hacz jo možno bu, wot
 teholej Naroda, kiž wo neho nerodžesche, so drudy
 wotwobroczi, so by we swatej Czischini, sdaleny wot
 teho Sswjeta a jeho rosneho Waschnja snoweho Mozn
 a Posyljena dostal kdalischemu žonowanja polnemu,
 hacz runje pscheposnatemu Džjetu. Do swojeho Be-
 thanijs czenische tedy jeho husto ta Wutroba, so by we
 Towarstwi dobrych a sprawnych Czlowekow teho We-
 sela teje luboszje a Pscheczelnoszje wužiwał. Naj-
 radšjo pak pschebnywasche won sam we swjatej Czischini
 se swojim Wotzom, tym Sswjetkom jeho Poslu-
 schnoszje hacz do Ssmerczje, so by wot neho sebi
 wuprošnył, schtož ton Sswjet jemu ani dacz ani wsacz
 nemožesche.

Tak namašamy jeho tež we našchim džensnischim
 Zerczi: „won wustupi do Puszinow a modle-
 sche so k Bohu“ rjeka jo tam; steho Kopota teho
 luda, kiž jeho wobdawasche, so by na nim, tym že-
 karju, kiž runje haklje jeneho Wusadneho bje wumoł
 wot czechkeje Czwilje so spodžiwał, a Pomož we czjelnej
 Rusy tež pola neho pytał, — džjelesche won so, so
 by sdaleny wot teleje, po Džiwach lacžneje Romady,
 haj sdaleny wot jeneho Sswjeta, kiž jemu tak wele
 Steho pokasa, jene Wukhowanje sebi pytał tam, dzejz
 won sa sakhowaneho so džeržecz možesche. Dže my,
 kiž my po nim so menujemy, we jennym Sswjeczi,
 kiž nam tak wele Steho widžicz da, jene
 wješte Wukhowanje pytačž mamy? — to
 chžemy swojej Pomozu njek dalje romadžje ros-
 pomnicž.

Ton wjerny Kšesšijan paŕ namaka toŕamo
kprjenemu: we ŕwojej hegen Wutrobi,
kdruhemu: pola dobrych, sprawnych Czlo-
wekow,
kczecjemu: we nutyrnej Modlitwi k Bohu.

I.

We ŕwojej hegen Wutrobi neŕe ton Czlowek paŕ
jene Nebeska, paŕ jenu Helu, po tym, kajž won to
jene aby druhe tam ŕebi twaricž pyta. Jeli stym Sšlon-
žom teje Wjerny, Nadžije a ŕubosžje jemu ta Wutroba
rosŕwjetlena, jeli so won, jako we jaŕnym Schpihelu
tam jeno Kosnosžjow a Necžistosžjow Snamjo newu-
lada, jeli so won pschi ŕrudnych Šhonenjach a Sacžu-
cžach tam namaka, ŕchtož jeho ŕweŕeli a troschtuje, —
da neje temu Czlowekej jeho Snužkomne cžmowe, puste
Mjesto wjazn, nje jena droha, luba Khowanka, džežž
won, dnž na Sswjecži ŕo jemu styschče, a won niž
Bože a Krystuŕowe, nje teje Czjemnosžje a teho Kjecha
Kralestwo ŕo moznje roschjericž widži, ton Troscht a
Pokoj namaka: „Muž prawy sa nas wojuje, ton budže
wjesžje dobycz!“

Wam wschitkim, moji ŕubi, ŕu Czajny a Žtundy
wjesžje hižom pschischke we Žiwenju, džežž wam ŕo ne-
lubesche na Sswjecži, džežž tych Czlowekow Sadžerženje
ŕe Šrudnosžju was napelni, a we wami to Žadanje ŕo
hibasche, dy byschče ŕchaf radšjo do Pušžiny wustupicž
moli, a ŕdaleni wot Czlowekow tam ŕabycz nawukli,
ŕo ŕje we jenym Sswjecži, kiž tak wele Šleho wam
widžicž da. A nebyschčeli wy tajke Žtundy hiŕchče
mjeli we waschim Žiwenju, da neby jo wo was a wa-
schich Duŕchow Šbožje derje ŕtało! Šso dželicž paŕ

wot cźłowskeho Towarstwa, to sesda ƚo wam nemoźna
 Wjez bycź, dźejź teźź ƚo wobroczišcze, da namaƚaszcze
 snownymi Cźłowekami nowe Rjechi a nowe Spytowanja.
 Zedn, jeli so Zúsomnizn nebiescze we waschej Wu-
 trobi, sƚadowaszcze wy Kadu snej, hačź by wam
 wona dodacź moła, po cźimź ƚo wam stysƚasche, a jeli
 so nesmasane Sswjedomnje a teho Knesa Ssłowo wa-
 schej Wodžerej byłaj bjeschtaj, da namaƚaszcze teźź,
 sčtoź pntaszcze.

Ton ƚhudn Rjeschnik, ƚotrehoź taƚ sruďnje sƚoncźecź
 wiďžachny, bje stajnje Zúsomnik we ƚwojej Wutrobi.
 Teźź wona drje žadašche ƚebi po njeczim ƚjepšim, hačź
 sčimź won ju wošchewicź mjenesche, ale tajke Žadanje
 won nesrosemi; jeho Duscha drje teźź bjesche ƚodna a
 ƚacźna po Žiwnošzi, ale won našnczi jeno to Cźjeło.
 Taƚ ƚoboƚo bje won do Ssncźow teho Rjecha sajschoł,
 so ƚjedn Dobre wot Słeho wjaźn rosdźjelicź moźesche,
 so won dźjesche a teho Dratra sabi, ƚotrehoź won ne-
 hidžesche, nje, ƚotrehoź won lubeho mjejesche, ƚajź won
 to ƚam wobšwjetši. Pomysłcze ƚebi, Wutrobu, ƚiź
 žwar je hišcze žiwa, doƚelź žiwa Krej psches nju nuź a
 wohu dže, ƚotraź paƚ tola morwa je we ƚwojich ƚjep-
 schich Sacźucźach a bojskich Smysłenjach, — a wy
 macze jene Snamjo teho, ƚiź nasche Ssobucźerpenje
 hišcze sašłuzesche na ƚrawnym Mjeszi. Wono neje
 ƚwjerenu, so Cźłowek taƚ žnlje wotemrecź moźe wschemu
 bojskemu Žiwenu, so jeho Wutroba ƚo runa temu
 Mjestu, ƚotreź bes Kotow a Murjow Nepsheczelej
 sčudžom ma Pšhistup wotewreny. Sswjeru je tajku
 Sƚadnosź pschi naschim nesbožomnym Ssobubrati
 ton sły Duch nałožicź wedžil, so won jeho nesčuzowanu
 Wutrobu wowschon Mjer a Sboźje sjeba, taƚ so won,
 hačź runje žiwy, tola morwy bjesche, doƚelź we nim

ta Symnosz teje Ssmerczje bydleſche a ton kiż Mordar je wot Spoczatka jeho woblenyt bje. Tak jeno bu jo možno, ſo won niż ſMyſljemi teho Mjewa aby We- czenja, niż nahlje nadbjehany aby pſchekwatany wot žadlaweho Pokhilenja, nje ſe ſymnej Krwju a ſPſche- myſljenjom kajż na najhoriſcheho Mepſhecžela na teho Bratra, kiż jemu niđy Kſchiwdy nebje czinił, łakaſche, neſmjelnje jeho nadpadže a jeho ſabi. Won neſtynſche- ſche teho Pobiteho Sdychnenje a ſtynſknu Skoržbu: „Shto ſym ja tebi czinił?“ — beſ Czucza woſta jeho Wutroba pſchi Woladanju jeho ſrudneho Skonczenja, pſchi Dopomnecžu na te drohe, ſwjate Swjaſki, kiż jeho ſtym Žiwenjom ſjenoczike bjechu; to jeho nenuczy, ſo won ſe ſwojim beſbožnym Skutkom tu Macž wo teho Ssyna, kiż Troſcht a Weſelje we jeje Staroſzi jej bjeſche, teho Bratra a Ssotry wo teho Saſtararja, jedyn žyły Dom wo ſwoju Podperu, tu człowſku Schlachtu wo jedyn wužitny Staw bje pſchineſt, — ſchtu moł ſebi na to myſlicž, a nedyrbjal ſo naſtrožecž pſched tajkim Skażenjom, do kotrehož ton Człoweł, po Bożej Podomnoſzi ſtwareny, ſapanycž može? — A kajka Źaloſz! ſtajkej Wutrobu do czmoweho Jaſtwa hieč dyrbecž, tam haſle we nej Wukhowanje pytač chyncž, džež Strach a Roſa, Czепенja a Ssynſy wodnjo a w Noży czi ſtajni Towarſchojo ſu.

Ach częſchka drje je tedny ta Porucžnoſz a to Džjeło kſcheſzijanſkeje Wjern a Wuczby, pſches tu Skatu tajkeje Wutroby ſo pſchelamacž a ju womehcžicž, tu nepłodnu a mormu Kolu płodnu ſczinicž a wožiwicž; tajkeho Człoweka pſcheſwjetsicž, ſo tajke Sabludzenje wot Boha jemu poſtajene nebje, ale ſo ſWutroby pſchindu ſke Myſlje, Mordowanie, Man- dželſtwa Łamanje, Kurwarſtwo, Paduch-

stwo, falschne Sswjetsenje, Hanenje. A dyž tola k Pšcheposnaczu nebjesche to wulke Pšchewobroczenje, kotrež we jennym Žalosyje połnym Łjeczi so podało bje we Wutrobi nascheho Ssobubratra, kak to zylje hinajscha a nowa Wutroba bje, kiž do Ssmerczje dżjesche, hacž ta kiž Łjeto predy na tymšamym Dnju smordarskimi Myšlemi napelnena, po Krwi teho Bratra lacžna bje, da dyrbiny pokornje tu wjecžnu Ssmilnosž Božu cžesžicž, kiž ktemu Kjeschnikej dżesche: ja chžucž nowu, mjašnu Wutrobu dacž a chžu tu kamentnu Wutrobu stwojeho Czjeła wsacž. Skak cžeschkim Bjedženjom, skak wele Sdychowanemi a Ssylsami pak talej nowa Wutroba dobyta bncž chžysche, — ach so by to Kojždy šam steho Erta teho Nesbožomneho šlyšhecž mol, kiž we pošlenej Žtundži hišcže swecžej Styšknosžju na te cžesčke Łjeto teho Pšchihotowanja kšwojej Ssmerczi spomni, hacž na ton bliski Konž, to Wumoženje se wscheje Nusy, to wopłakowasche won hišcže šjrymi Ssylsami, so šama ta jeho žalosna Ssmercž tola newobendžene cžinicž nemožesche, schtož pšhecziwo temu Bratrej won bje sawinował.

Dyž tak ton šhubeny a sašo namařany Ssyn pšchednami steji, schtu bes nami, dy by so runje we rjeschnym Spanju tak zylje jateho nesacžuk, kajž tamny, — nedyrbjak tola tu Kufu na Wutrobu položicž a so woprashecž: hacž won so sdaleneho sacžuje wot wscheho potajneho a možneho Pokhilenja k Štemu, wot wscheje Winy? — Pšched prjenej najmenschej Krocželu na rumnym Pucžu teho Kjecha ma Kojždy cžepetač, pšchetož ta druha Krocžel jeho hižom do Towarstwa tych Štosžnikow wedže; wachowacž, šwjeru wachowacž dyrbiny my na naschich Pomyšlenjach a Požadanjach, kajž

tež na naschich Skutkach, na naschim snuzkomnym, kajž na swohskomnym Žiwenju. Pšchetož Njech ľafa pšched Durjemi teje neschuzowaneje Wutroby a ta Se- chernosž pšhindže predy kojždeho ľobofeho Pada. To je ta Wuczba, kiž my na straschnym Mjeszi krawneho Ssuda pytač mjejachmy a řobu dom ju wsacž do nascheho Powoľanja.

Ton jeno kiž s Knesom je na řwojej Wutrobi a Zusanik neje we tymlej řwojim Domi; řchtuž ředžbuje na kojžde Hibanje a Pokhilenje teješameje, a tulej Sswjatnizu řebi hiřcže wotřwecženu newidži pšches Njech a Blud, — ton jeno namaka tam to Wukhowanje, kotrež ton Křcheszijan, podomny řwojemu Sbožnikej we jenym Sswjeczi, kiž wele Sľeho jemu pokáže, tak radny pyta.

II.

Won namaka tořamo ř druhemu tež pola dobrnych sprawnych Čłowekow.

Dyž Nepscheczľo jeho wobdawachu, kiž řalschnosž a Sľosž we Wutrobi neřechu, dyž te řejchi teho Čľafa, te Skutki tych Čłowekow we jenym řrudnym řtalczji řo jemu řjewichu, tedny pytasche ton Sbožnik řesus Křystus to molczke Stadľeřko řwojich Wuswolennych, won pytasche řebi tedny řwoj Bethanja, ton Dom jeneho řchimana aby řazaruřa horje, řo by won tam řtym řařlepenym, řješchnym Narodom tych Čłowekow řo řařo wujednał. Tež wy, řubowani, řnajecže wjeszje wschizny Čłowekow, na kotrychž wascha Wutroba s Pšcheczľnosžju a řľubosžju wiřny, a pšchi kotrychž Wobladanju wona s řadosžju řo hori. Blisko řu wam husto czji Drosny, kotrymž wy Čjesž a řubosž řapowedžicž nemožecže, husto dyrbicže wy řebi jich pytač, a wy

macze žadanje po mini, dnž so wam styscže we jennym
Sswjeczi, kiž tak wele Pschestupenja Božich a człowskich
Sakonjow wam widzić da. Ach skicže jim tu Kuku,
sienocže so bliže a wutrobnischo snimi, a tak husto
hacž jich setkacže a wam dowolene je, do teje Sswjatnizy
jich dobreje a swjerneje Wutrobny poladacž, da žonujcže
tych lubnych Towarschow wascheho žiwjenja a pošylcže
we sebi tu Wjeru do teho ljescheho Człowestwa!

To bjesche kswojemu Nesbožu sakomdžik ton, ko-
trehož Mecž teje Prawdoszje steho žiwjenja wohn wu-
storczi. Sahje hižom wošrocženy po nanownym Boku
a posdžischo tež wot teje Maczerje psches Ssmercž
džjeleny, nemjejesche won teho Sboža, so by jeno bes-
tajkich Człowekow pschischol, kiž bychu po nim a jeho
Duschje Sbožu so wošebe horjebrali. Borsy do Kufow
teho Spytowarja sapaneny, a wot czjelnych Łoschtow
a Słodžisnow jatny, newosta won dołho ton Sawedženy
ale won bu borsy sam ton Sawednik teje Newinowa-
toszje, sebi nemysłiwski, so budže won psches swoje
nehorne a rosne žiwjenje sebi czjelne a duchomne Huben-
stwo, haj, žadlawu Ssmercž pschicžannč a sałožicž.
Posdžischo wot Człowekow wobleneny, kiž bjechu
swohnikach we wowczej Draszi ale snuzkach torhaze
Welki, bjesche won we jich Ssnyčach so tak saschmatał,
so won ani Možy ani Wolje wjazny nemjejesche, so jim
wuwinnč. — Tak sacžmowi so to Sswjetlo jeho
Ducha pschezo bole, ton Łoß teho Sswjedomnja bu
pschezo słabschi, na Towarstwi dobrych a sprawných
Człowekow mjejesche won pschezo mene Spodobanja, hacž
won teho swjateho Stworicžela Snamjo a Podomnosž
žylje na sebi pohubił bje, a won do tamneho Besbožneho
so pschewobroczi, wot kotrehož hižom David praji: so
won ľaka na Praweho a myšli jeho moricž.

Kajž pola kóždého Wotročka teje Czjelnoszje, tak mjejesche ton Kjech tež pola neho swoje Kroczelje. Won sapocza molčki a snadny a pschesta we žadławej Wulkoszi. Neczišta Myšl a Kurwarstwo czjeresche jeho ktej Skoszi teho Mandželstwa Łamanja a da jemu skonczecz se Sabcjom teho Bratra. Stupi snadž tež tam a bent jedyn dobry Žandžel we napominazym a warnowazym Łosju jeneho jeho Sobuczłowekow, aby we rožazym Žtalči a we Prostwach tej semrjetej Starschej jemu napschecziwo, da neslyšchesche won tola se slyšchazymaj Buschomaj a newidžesche swidžazymaj Woczomaj. A tola žaloszesche won hiscže we tych pošlenich Dnjach: „dy by nanowa a macžerna Łubosz jeho dljeje pschewodžala psches tuto Žiwenje, da by won teho Kjecha besbožnu Schčesčku snadž tola nenastupił a tak łobočo do swojeho Skazjenja nesapanył!“

Sslyšcže a srosencže to Ssłowo wy, kiž wy tych Starschich swjate Pschisłuschnoszje sje na so wsali; ach stupcže sProstwami, sNapominanjom a sWarnowanjom tym blisko, kiž waschemu Wodženiu a waschej Staroszi su dowjereni a porucženi. Prosčcže a napominajcže jich pschi wschjem, schtož wam a jim je drože a swjate, so bychu we Myšlach, Ssłowach a Skutkach teje czisteje Wutrobny Nebesja a Mjer sebi sakhowacž pytali. Wucžcže jich, kajž psched Morom a wjestym Skazjenjom, psched Kjechom teje Nepotsiwoszje czjekacž; wona je hižom tausent Wutrobow sŽydom napelniła a wot Boha wotwobrocžila, wona je tausent ljepschich a bojškich Sacžucžow hižom wutupila a žyłe Wojsko kušaznych Hadow do teje secherneje Wutrobny nuž sawedła; wona je to Sbožje žylnych Domow pohubiła a jich wele wo wschon Mjer a Pokoj teho Žiwenja pschinešła, wona je Skoszje plodžila, psched kotrymiž

to ljepscze Człowestwo rzi a czepeze, a kotrež te Džeczo
tych Nebesow do Džjeszja teje Helje pschemobrocza.

O ladajcze teho Žtoma, dokelž hishcze mlody je
a so sħibowacž a runy horje czanncz da, won moł
hewak, predy hacž so doladacze, kwaschej Grudobi
so sħschiwicz a wo te Plody, kotrychž so wot njeho
nadžijeschcze, was sħebacz. Było jo tež to jenicžke
Džeczo, nedowolcze jemu ženje psches Mjeru wele, a
nadajcze waschej ĺuboszi knemu so do Sħlaboszje a
Poljekowania jeho Nepoczinkow pschemobrocžicz; a
psħindželi ton Czaf, džež wasche Džeczi teho Žiwenja
najważnischu Kroczel chzedža czinicž, ladajcze so, a
nepšhidajcze jo, so by žane druhe, šnadž rješne
Wotpoladanje, kiba jeno wutrobne Dowjerenje a psħe-
czelna ĺubosz tej šebi šlubenej Wutrobi šnym Swjaskom
teho Mandželstwa na wječne sħenoczila, so byšhcze
njedže se Sħylsami junu te Plody teho Pytanja jeno
czafneho Sboža a semskeho Kubla žnecz netrebali, fajž
jich wele nesbožomnych Starschich to hižom dyrbjachu;
so byšhcze neporadženeho Mandželstwa dla, do kotre-
hož wasche Džeczi stupichu, so hacž do Sšmercžje
nerudžili, fajž tej Starschej jo dyrbitaj, kotrychž
jeniczka Džowka we džešacz ljetnym Jastwi šwoju
Nepošluschnosz a šwoje Towarstwo šnym wot Žiwenja
ššmercži šudženym Mordarjom wopłakowacz ma.

Sšlyšhcze a sšosemcze to wy Džeczi, kiž teho
Sboža hishcze so sħwešelicze, so Starschich macže;
nesabycžcze jo nidy, šhto wy tym šje winoste, kotrychž
Sšwjernosz a ĺubosz was psches to Žiwenje psħewodža;
nesrudžcze jich ženje psches Nepošluschnosz a Nedžak,
so bychu junu niž se Sħnychowanjom, nje, ššwešeloszju
Kachnowanje wot was wotpoložicz moli. ĺubujcze a
pošłuchajcze waschich Wuczerjom, kiž wasche wjerne

Ljepſche chzedža a wachuja na waſcheje Duſchje Sboż= noſzi. Ssuli teſz czi ſwjerni Wodžerjo waſcheje Mło= doſzje, Starschi a Wuczerjo, pſches Ssmercz was wopuszczili, o newjercze tehodla, ſo wy beſ Kady a Pomożny we Źiwenju wopuszczene a woſhrocžene ſje, — we Nebefach je jedyn Woczež žiwn a jedyn Gaſta= rar, kiž nidny newumre; ſdobrymi a ſe ſprawnymi Człowekami ſjenocžcze ſo; kiž Pucž Źiwenja wam po= kaſuja, pola nich pytajcze waſche Wukhowanje we jennym Sswjeczi, kiž taſ wele Słeho wam widžicž da.

Ssłyſchcze a ſroſemcze ton Łoſ teho Podawka, kiž we tych ſajndžennych Dnjach wele Tausentow je ſBo= joſzju a ſe Kženjom napelnił, wy Młodženyn a młode Towarſcki! ach ſakhowajcze ſebi teho Źiwenja najwo= ſebniſche Kubło, tu Czistoſz a ton Mjer teje Wutrobny, a wjercze jo, ſo ton Wjenž teje Potſiwoszje a Newiny, kiž wy niž we ljetach teho Spytowanja jeno, ale Czaj waſcheho Źiwenja na waſchej Łowi newoſwecženny neſz pytajcze, ſo wam do neſwjadneje Krony junu pſchewo= brocžicž budže. Jeno „nech Nihto beſ wami necžerpi jako Mordar!“ — telej Ssłowo Bo= žeho Piſma nech wam jo k Wutrobi wedže, ſo teſz wam junu podarmo ſteje Horn Sinai ſo ton Saſon de= lje nerimaſche: „ty nedyrbiſch mordowacz!“ — Zwar człowſku Krej ſnadž neſzje pſcheliwali, a tola ſu Mjekoſi, ach haj, ſnadž wele beſ wami ſo hižom Mordarjam podomni ſczinili, dokelž pſches Kjechi teje Nepotſiwoszje a teho Kurwarſtwa tu Czertwoſz ſwo= jeho Czjeła, ton Mjer a Pokoj ſwojeje Wutrobny, tu Czjeſz pſched Bohom a pſched Człowekami, to Weſelje a tu Nadžiju junu ſbožomnych Starschich moriſchcze. O neſabnyčcze ženje, ſo Kurwarjow a Mandžel= ſtwa=Łamarjow Boh ſam budžicž budže.

Ssłnschcze a srosencze ton Łoß steho dżesaczliet-
neho Zastwa, kajž steho krawneho Mjesta ģuroweho
Sguda, wy Mandżelszy! ach dżerżcze kruczje romadu
we luboszi a Jenoczi; snesze Jedyn teho Druheho
Sslabosze a nepotajcze jeno psched Człowekami, nje
też psched Bohom wschu domjazu Swadu a dajcze
Sswjetej kajž Bohu jeno wasche dobre Skutki widzićž.
D so byschcze tu Kuku kmandżelskemu Sslubej ģebi
predy neskicžili, hacž pschešwjetsemi sje, so jena woscha
Kuka was romadu je wedła.

A wy wschizy, kiž wy teho Człoweka a Kscheszjana
Dostojnosz a woszebne Powołanje posnajecze, czujecze a
czeszicze; kiž wy nascheje Schlachty Sbozje a Žonowanie
wutrobnje žadacze a pschisporecz pntacze, o sjenoczce
ģo we tym ģwjatym Skutku, so byschcze tak dalofo,
hacž wascha Kuka a Moz doģaha, temu Kjechej wo-
barali, a spomncze stajnje teho Napominanja Božeho
Pišma: „kak pjeknje a lubosnje je wono, dyž
Bratsja we jenajkej Myšli romadu bydla!“

III.

Ton Kscheszjan namaka ģwoje Wukhowanje we
jennym Sswjeczi, kiž tak wele Steho jemu pokaze też
hischcze we nutyrnej Modlitwi k Bohu.

Žadyn ģylnischi Schkit, na kotrymž teho Czerta
žehliwe Schipy a jeho Bronje ģo smolom tupe sczinja
a slemene budža, neje drje knamakanju, hacž ta nu-
tyrna Modlitwa k Bohu, to Posbjenenje teje Wutroby
ktemu Sastararej we Nebesach a te wutrobne Kos-
rncžowanie snim. — Też Krynstus, dyž jemu dy czješno
bu we Žiwenju, a won bojškeho Posylnenja potreba-
sche, pntasche a namakasche toģamo, dyž dalofo wot
teho rjeschneho ģonenja a Prožowania tych Człowekow

won wustupi pak do Puszinow, pak na wolijowu Horu, pak do Sarodny Gethsemane, so by we horjazej Modlitwi swoje Starosze temu poruczil, kiz jeho postak bjesche do Sswjeta. — Sso modlicz a na tajke Waschnje Boha swojeho Wotza menowacz, so wutrobnje snim rosryczowacz, to drje je Kozdy bes nami wot saheje Młodosze sem nawuknyl, moji Mutyri! Ale kajz samo to Najsweczishe we tych neswjatych Kufach tych Czlowekow newuzitnemu Wuziwaniu a Wotsweczenju je podczisnene, tak teyz ta Modlitwa.

Husto a wele bjesche teyz won we swojim Ziwenu so modlik, kotrehoz Ziwene a srudne Skonczenje nam tak wele kospomneczu da. Won je so modlik we Templu teho Knesa, k kotremuz won, kajz won sam to wobswjetsi, porjetko pschihadzowat neje; won je we swojej poslenej Ssluzbi so modlicz a spjewacz pomhat, so husto po Wshy delje kinczesche; won je, jako ton Bratr hizom sabity we swojej Krwi lezjesche, hischcze swoju wieczornu Modlitwu wuspjewat a potom so lenycz schoł; won bu, kajz won to sam wupraji a hacz do Skonczenja pschi tym wosta, wot teje Towarschki swojeje Słosze na Modlitwu dopokasany, tak so won, dy by runje ton zadkawy Skutk dokonjal a jeho Sswjedomnje jeho chynko wobskorżowacz Mordarstwa dla, tola Wodaczje a Nadu moł doczakacz wot Boha, jeno so budze swjeru so modlicz; won je we swojeho Zastwa Czwilach nesproznije so modlik, myslivshi sebi, so budza te dwazeczi Khjerluschje, kiz sebi skown bje wuknyl, jeho wot teje Schtrafy teje Ssmerczje wumoz. — Bozo! kajke Grosemenje teho krasneho Słowa: so modlicz a spjewacz! Swohnomny Poczynk a Kobotu bjesche jemu to wschitko, a dyz bjesche dokonjane, da

mjenesche won, so može njete cžim sechernischo tym
Łoschtam teho Czjeła a teje Krwje słuczič. Ach so by
won tola predy swojeho besbožneho Skutka spomnik
teho Słowa teho Knesa: „dny wy runje ƚo wele
modlicze, da ja was tola nešlyschu, psche-
tož waschej Kuzny staj połnej Krwje! —

Wsmicze ƚebi to kWutrobi, kiž wy wschjednje wele
ƚo modlicze a wele Słowow cžinicze, myšlivoschi ƚebi,
so budžeče wušlyšcheni. Jeno ta sprawná Modlitwa,
sRosomom a sPšchemyšlenjom, sjenej Wutrobu dofo-
njana, kiž je saħorena a pschewšata wot teje Łuboszje
kBohu a kKrystušej, jeno tašama samože wele psched
Bohom; a hač runje Bože Pišmo nas napomina:
„Modlicze ƚo bes Pšchestača!“ da roswučuje
wono nas tola tež, kač ƚo modlicž mamy, dny teho
Wušlyščenja naschich Proštwow ƚo nadžijecž chzemy.

O so bychmy wot tebe ƚo prawje modlicž nawukli,
ty Ssyno teho Werschneho, kiž sNebes nam bu pošla-
ny, so by kNebju nas dowedł. Nawučil ƚy ty jo
teho Kjeschnika, kiž we Wjeri do twojeje Sašlužby
psheczerpi, schtož bjesche sašlužil, kiž stupi psched twój
ƚudny Stoł, so by Nady a Ssmilnoszje połne Słowo
stwojeho ƚwjateho Erta wušlyščał. — Ach daj tež
nam wschjednje ƚo modlicž: Kneže newedž nas do
Spytowanja, ale wumož nas wot teho
Słeho! Božo! Nech stajnje na to spomnimy: „so
je Ssmercž Kjachow Sda,“ — so pač ton, kiž
tebe ƚo boji, Žiwenje a Nady namača psched tobu. —
Sjawnje a ƚurowje ƚy ty snami ryczał, we tych pošle-
nych Dnjach, o so bychy wschizy twój Łoš srosemili a
ƚebi jon kWutrobi wšali. — Swele Wachowanjom
a Pošzenjom, swele Sdychowanemi a Sšylsami je ton
kħudny Kjeschnik ktebi ƚo modlił we Dnjach teje Nusy,

won je k tebi so modlit, jako won wohn dzjesche do
Pusziny, so by swoje žiwjenje dał k Sapłaczeniu swo-
jeje Skoszje. A ty sy jeho słyszał, ty Ssmilniko!
Sy jemu wodał, a — teho nadžijemy so — k Radži
jeho horjewsał. Tež my wodachmy jemu to Pohorsche-
nje, kotrež won se swojim Skutkom bes nami nacžini,
ale sabycž my jo nidy nochžemy, kač jeho frudny Herem-
pel nas traschicž dyrbi, so bychmy ženje nekžodžili po
Radži Besbožnych, ale twój Pucž jeno nastupili, kiž
k Czjemnoszje k Swjetlu, steho Bjedženja k Dobycžu a
k wječnemu Mjerej nas wedže.

Chžesch me to Pusziny wohn wodžicž,
Da so na tebe seperam
A stobu du, ty možesch plodžicž,
So w Skalach swoje Piczje mam,
A k Mebeš Jydz; twój Pucž tam pojndže,
Džejž Žonowanje kemni dojndže,
Dyž tebe mam, da mam ja dosž!
Ja wjem, ty snami derje mjenisch
A predy hacž naš krašnych scžinisch,
Dasch nam jow wschelku Hubenosž. Hamen.

